

Warszawa, 29 marca 2023 roku

Sprawa: Oświadczenie senatora Stanisława Gawłowskiego
Znak sprawy: DAG1.054.1.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan prof. Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatora Stanisława Gawłowskiego w sprawie podwyższenia minimum akcyzowego dla papierosów do 105% oraz stawek akcyzy na wyroby tytoniowe i nowatorskie.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie senatora Stanisława Gawłowskiego złożone 23 lutego 2023 r. w związku z podwyższeniem od 2022 r. minimum akcyzowego dla papierosów oraz podniesieniem stawek akcyzy, m. in. na wyroby nowatorskie, przekazane przy piśmie z 2 marca 2023 r. znak: BPS/O43-59-2101/23, uprzejmie informuję, co następuje.

Ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2313) wprowadzono przepisy, które od 1 stycznia 2022 r. podwyższyły wysokość minimalnej stawki akcyzy na papierosy o 5%, a na lata 2023 -2027 ustanowiły tzw. mapę drogową na wyroby akcyzowe będące używkami.

Zmiany objęty m.in.:

- podwyższenie minimalnej stawki akcyzy na papierosy,
- wprowadzenie minimalnej stawki akcyzy na tytoń do palenia,
- podwyższenie stawki akcyzy na wyroby tytoniowe i nowatorskie.

Głównym celem wprowadzenia ww. przepisów ustawy z 29 października 2021 r. była przede wszystkim realizacja celów zdrowotnych, zgodna ze wskazaniami zawartymi w Ramowej Konwencji WHO o Ograniczaniu Używania Tytoniu, jak

również potrzeba przygotowania polskiego systemu podatkowego do podwyżki minimum unijnego dotyczącego wyrobów tytoniowych.

Podkreślenia wymaga, że podnoszenie podatków na papierosy to najskuteczniejszy mechanizm polityki fiskalnej, pozwalający jednocześnie sprawnie realizować cele polityki zdrowotnej. Do stosowania takiej praktyki, jako głównego narzędzia walki z uzależnieniem, zachęca WHO.

Należy wskazać, że Państwa, które ratyfikowały Ramową Konwencję o Ograniczaniu Używania Tytoniu (FCTC), w tym także Polska, zobowiązały się do regularnego podnoszenia podatków na papierosy, o czym mówi art. 6. Konwencji.

Odnosząc się do **pytania 1 i 2** w zakresie osiągnięcia wpływów z tytułu podatku akcyzowego od poszczególnych wyrobów tytoniowych (papierosów tradycyjnych, wyrobów nowatorskich, tytoniu do palenia, cygar i cygaretek oraz płynu do papierosów elektronicznych) w roku 2022, a także w 2021 informuję, że Ministerstwo Finansów nie gromadzi danych o wielkości dochodów z podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych w podziale na poszczególne wyroby tytoniowe (papierosy, cygara i cygaretki, tytoń do palenia).

Zakres i szczegółowość danych dotyczących dochodów z tytułu podatku akcyzowego wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Zgodnie z wyżej wymienioną regulacją, dochody z podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych są klasyfikowane i wykazywane łącznie, bez odniesienia do poszczególnych kategorii wyrobów tytoniowych.

Mając na uwadze powyższe, przekazuję wielkość dochodów z tytułu podatku akcyzowego za 2021 i 2022 r. w następującym ujęciu:

- wyroby tytoniowe (w tym papierosy, tytoń do palenia, cygara i cygaretki),
- wyroby nowatorskie,
- płyn do papierosów elektronicznych.

Dochody budżetu z podatku akcyzowego za 2021 i 2022 r.

	(w mln zł)	
Rodzaj wyrobów	2021	2022*
wyroby tytoniowe	23 039,30	25 573,80
wyroby nowatorskie	297,4	854,1
płyn do e-papierosów	179,5	229,9

**Opracowano na podstawie wstępnych danych za 2022 r., które mogą być korygowane do końca kwietnia 2023 r.*

Odnosząc się zaś do **pytania 3 i 4** w zakresie łącznej ilości/ liczby sprzedanych w Polsce poszczególnych wyrobów tytoniowych (papierosów tradycyjnych, wyrobów nowatorskich, tytoniu do palenia, cygar i cygaretek oraz płynu do papierosów elektronicznych) w roku 2022, a także w roku 2021, w zestawieniu tabelarycznym, przekazuję dane dotyczące liczby znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy papierosów poszczególnych marek oznaczonych maksymalną ceną detaliczną i tytoniu do palenia w latach 2021 i 2022 oraz dane dotyczące sprzedaży, importu, nabycia wewnątrzspółnotowego cygar i cygaretek, płynu do e- papierosów i wyrobów nowatorskich sporządzone na podstawie zgłoszeń celnych za 2021 rok oraz 11 miesięcy 2022 r.

Liczba znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy papierosów poszczególnych marek oznaczonych maksymalną ceną detaliczną i tytoniu do palenia w latach 2021 i 2022 r.

Rodzaj wyrobów	2021	2022
papierosy (w mln szt.)	45 570,2	49 317,0
tytoń do palenia (w tys. kg)	4 637,6	4 723,5

Źródło: Informacje od podmiotów

Sprzedaż, import, nabycie wewnątrzspółnotowe płynu do e- papierosów, wyrobów nowatorskich oraz cygar i cygaretek za 2021 rok oraz 11 miesięcy 2022 r.

Rodzaj wyrobów	2021	I - XI 2022
płyn do papierosów elektronicznych (w hl)	3 021,2	4 160,2
wyroby nowatorskie (w tys. kg)	1 069,6	1 738,1
cygara i cygaretki (w tys. kg)	62,5	66,0

Źródło: System ZEFIR2 oraz AIS.

Jeżeli chodzi zaś o łączną wartość sprzedanych w Polsce poszczególnych wyrobów tytoniowych (papierosów tradycyjnych, wyrobów nowatorskich, tytoniu do palenia, cygar i cygaretek oraz płynu do papierosów elektronicznych) w roku 2022 oraz w roku 2021 (**pytania 5 i 6** oświadczenia) – poniżej przekazuję dane dotyczące wartości znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy papierosów poszczególnych marek oznaczonych maksymalną ceną detaliczną i tytoniu do palenia w latach 2021 i 2022. Brak danych w zakresie cygar i cygaretek, płynu do papierosów elektronicznych oraz wyrobów nowatorskich.

Wartość znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy papierosów poszczególnych marek oznaczonych maksymalną ceną detaliczną i tytoniu do palenia w latach 2021 i 2022

(w mln zł)		
Rodzaj wyrobów	2021	2022
papierosy	33 576,6	37 494,5
tytoń do palenia	2 291,7	2 451,9

Źródło: Informacje od podmiotów

Pytania 7 i 8 dotyczyły kształtowania się poziomu opodatkowania (łączna kwota opłaconego podatku akcyzowego podzielona przez łączną wartość sprzedanych wyrobów danego rodzaju) sprzedanych w Polsce poszczególnych wyrobów tytoniowych (papierosów tradycyjnych, wyrobów nowatorskich, tytoniu do palenia, cygar i cygaretek oraz płynu do papierosów elektronicznych) w roku 2022, a także w 2021 roku.

Z uwagi na brak danych o wielkości dochodów z podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych w podziale na poszczególne wyroby (papierosy, cygara i cygaretki, tytoń do palenia) oraz brak danych dotyczących wartości sprzedanego płynu do papierosów elektronicznych oraz wyrobów nowatorskich - odpowiedź na pyt. 7 i 8 nie jest możliwa.

Natomiast jeżeli chodzi o **pytanie 9** - czy zdaniem ministerstwa, ze względu na powyższe dane, cel prozdrowotny ww. ustawy został osiągnięty, pragnę wskazać, że w Polsce udział w rynku papierosów najtańszych (poniżej WAP) w 2021 r. wyniósł ponad 65%. Tanie papierosy, co potwierdzają liczne badania, są dla polskich nastolatków furtką do zapoczątkowania szkodliwego nałogu. Niepokojący trend wzrostu popularności palenia papierosów w grupie młodych ludzi spotkał się ze stanowczą reakcją ze strony krajowych środowisk medycznych. Do podniesienia podatków na papierosy nawoływali zarówno lekarze, jak i towarzystwa naukowe.

Podkreślenia wymaga, że zwiększenie minimalnej stawki akcyzy na papierosy do 105% spowodowało, że w 2022 r. udział w rynku najtańszych papierosów spadł o 15% w stosunku do roku poprzedniego. Tym samym, należy uznać, że wprowadzony od 2022 r. system regulacji rynku, po pierwszym roku obowiązywania, odnosi zamierzony skutek.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Artur Soboń
Sekretarz Stanu